

„Paris Juli 2011“

„ECKSTEIN“ zur TeilnehmerInnenauswahl
bei sozial benachteiligten Jugendlichen und Behinderten
für berufsbildende europäische Auslandsaufenthalte
unter besonderer Berücksichtigung eines
interkulturell-interreligiösen Ansatzes.

O sytuacji mieszkaniowej i warunkach mieszkaniowych młodzieży socjalnie i kulturowo defaworyzowanej w Niemczech.

UWAGI WSTĘPNE:

Ten krótki artykuł może dać tylko ograniczony podgląd na sytuację mieszkaniową młodzieży w wieku od 18 do 25, która często:

- *Nie ma ukończonej żadnej szkoły*
- *Nie ma wyuczonego żadnego zawodu*
- *Jest zagrożona narkotykami bądź zdrowotnie*
- *Nie jest stanie zdobyć żadnego miejsca pracy*
- *Czasami nie posiada żadnego stałego miejsca zamieszkania*

I ze względu na te okoliczności ma małe szanse znaleźć swoje miejsce w społeczeństwie.

Do tej grupy osób, które również na rynku mieszkaniowym dysponują ograniczonymi szansami zdobycia dobrego jakościowo mieszkania zaliczmy następujących młodych ludzi:

Młodzież niemiecka, którą można scharakteryzować:

- *młodzież pochodząca z rodzin emigrantów*
- *młodzież niemiecka z doświadczeniami emigracyjnymi*
- *Młodzież niemiecka z zapleczem emigracyjnym, która jednak urodziła się w Niemczech*
- *Młodzi z rodzin przesiedleńców z Europy Wschodniej*
- *uchodźcy*

Często w/w młodzież nie posiada ukończonej szkoły i nie zdobyła żadnego wykształcenia zawodowego. Moje przemyślenia wnioskuje z dokumentacji projektu „Miasto socjalne“. Projektu realizowanego przez Ministerswo Rozwoju Narodowego i jednostki Krajów Związkowych, który we współpracy jednostek komunalnych rozwijał się w latach między 1999 a dniem dzisiejszym i zainwestował ok.. 3 mld. € w projektach poszczególnych miast. Do tego dochodzą pieniądze z Socjalnego Funduszu Europejskiego, który zainicjował dotacje rynku pracy i projektów kształcenia dla młodych ludzi i długoletnich bezrobotnych.

Celem tych inwestycji jest wspieranie odnawiania miast, kształcenia, zajęć i integracji na miejscu, tzn. w miejskich osiedlach komunalnych.

W wielu dzielnicach miasta żyje do 60 % ludzi z zapleczem emigracyjnym.

Kwoty bezrobotnych w tej grupie może sięgać do 30%. W licznych „dzielnicach problemowych“ (socjalne miejsca zapalne) nie ma prawie żadnych miejsc kulturalnych spotkań a istniejące zasoby mieszkaniowe należące do prywatnych właścicieli bądź firm budowlanych są ciągle niedoinwestowane i wymagają stałych remontów. Te tendencje negatywne istniały od zawsze w okręgach przemysłowych jak np. w Nordrhein-Westfalen ale także przede wszystkim we wschodnich landach Niemiec. Wiele z tzw. betonowych pustyń znajduje się obecnie w miernej kondycji, tak że one z pomocą programu „Miasto socjalne“ zostały całkowicie odnowione bądź zburzone.

W ramach oszernych wywidów i wyceny wymaganych przedstawicieli komunalnych w praktyce wykorzystano koncepty i projekty w ramach realizowanego w ostatnich latach z pomocą pieniędzy EFS i projektu związkowego „Miasto socjalne“:

LEONARDO – PARTNERSCHAFT – „ECKSTEIN“

„O sytuacji mieszkaniowej i warunkach mieszkaniowych młodzieży socjalnie i kulturowo defaworyzowanej w Niemczech.“

INPUT: GERHARD KÖHLER

„Paris Juli 2011“

„ECKSTEIN“ zur TeilnehmerInnenauswahl
bei sozial benachteiligten Jugendlichen und Behinderten
für berufsbildende europäische Auslandsaufenthalte
unter besonderer Berücksichtigung eines
interkulturell-interreligiösen Ansatzes.

MIESZKANIE - OKOLICA MIESZKALNA:

- Przeprowadzenie projektów budowlanych
- Założenie towarzystw mieszkaniowych w przeważającej mierze dla emigrantów
- Unikanie tworzenia osiedli w charakterze getta
- Szczególne oferty mieszkaniowe oraz unikanie segregacji
- Międzykulturowe przedszkola
- Małe przedszkola

INFRASTRUKTURA SOCJALNO KLUTURALNA

- Centra multikulturowe
- Miejsca spotkań młodzieży z zadaniem integracyjnym
- Biura integracyjne z zadaniem doradczym dla młodzieży i ich rodziców dla zdobycia świadectwa ukończenia szkoły i kwalifikacji zawodowych

UDZIAŁ EMIGRANTÓW W PROJEKTACH BUDOWLANEGO ROZWOJU MIASTA

- Udział emigrantów w planowaniu i realizacji projektów wspierających rozwój budowlany miast
- Międzykulturowe szkolenia współpracowników i współpracownic urzędów planowania

PRZYKŁADY PRAKTYCZNE PROJEKTÓW BUDOWLANEYCH MIAST:

W Sangerhausen, mieście we wschodnich Niemczech zburzone zostały bloki z płyty i złożone zostało nowe osiedle mieszkaniowe. Jednocześnie zostały zintegrowane tzw. Service-punkty, punkty wspomagania i miejsca spotkań dla wszystkich pokoleń. Service-punkt ma rolę doradcą dla mieszkańców w sprawach ważnych problemów życiowych, ale również także w pytaniach dotyczących szkoły i wykształcenia. Ta oferta ma charakter od pomocy do samopomocy i jest realizowana społecznie. W projekcie osiedla powstał również zespół szkół.

Z 48 mieszkań 6 mieszkań przystosowanych jest dla osób poruszających się na wózku.

W Duisburg-Marx-Lohe mieszka ok. 18.000 ludzi, 34 % obcokrajowców i 58 % osób pochodzenia emigracyjnego. To miasto i to osiedle mieszkaniowe bardzo ucierpiały na skutek przemian gospodarczych w Zagłębiu Ruhry. Jest to jedno z osiedli z największą kwotą bezrobocia. Wg tego wzoru w planownię i strukturyzację w projekty zaangażowane są jednostki takie jak kościół, związki emigrantów, politycy komunalni. Przystosowany został obszerny program kulturowo, kształceniowy bogaty w projekty rynku pracy, który służył jako „Atrakcja dla odwiedzających“ dla wielu grup z kraju i zagranicy. W tym programie wspierano budowę centrum międzykulturowego wraz z meczem. Ogniwem łączącym dla ostatniego wymienionego projektu był związek kościoła i meczetu.

To tyle jako szkic polityczno budowlany do naszej tematyki.

KILKA PRAKTYCZNYCH DOŚWIADCZEŃ Z NASZEJ PRACY W HAMELN:

Sytuacja mieszkaniowa i warunki mieszkaniowe młodzieży w regionie Hameln:

Wielu młodych ludzi, którzy nie mają stałe posady ucznia w zawodzie lub nie mogli dostać stałego miejsca pracy często na skutek złej sytuacji, braków w wykształceniu oraz na rynku pracy, często mieszkają jeszcze w domu rodzinnym i często usamodzielniają się dopiero od rodziców, gdy założą swoją własną rodzinę. W takim układzie próbują pracować pary małżeńskie i wtedy dopiero mogą sobie pozwolić na samodzielne mieszkanie. Często zdarza się wtedy, że młoda rodzina mieszka jeszcze razem z rodzicami. Tu w Hameln rodziny emigrantów pierwszej generacji już wypracowali własnościowe

LEONARDO – PARTNERSCHAFT – „ECKSTEIN“

„O sytuacji mieszkaniowej i warunkach mieszkaniowych młodzieży socjalnie i kulturowo defaworyzowanej w Niemczech.“

INPUT: GERHARD KÖHLER

„Paris Juli 2011“

„ECKSTEIN“ zur TeilnehmerInnenauswahl
bei sozial benachteiligten Jugendlichen und Behinderten
für berufsbildende europäische Auslandsaufenthalte
unter besonderer Berücksichtigung eines
interkulturell-interreligiösen Ansatzes.

mieszkania, tak że, rodziny wielopokoleniowe mieszkają pod jednym dachem a rodzice, którzy są rencistami lub bezrobotni mogą opiekować się dziećmi.

Sytuacja dzieci i młodzieży, które pochodzą z takich środowisk, gdyż rodzice nie mają możliwości zdobycie miejsca pracy, a w ostatnich latach przez restrukturyzację na rynku pracy jeszcze pogorszyły sytuację tych rodzin.

Mamy tu na myśli dzieci i młodzież w wieku 12 – 23 a w większości o dzieci i młodzież 12 und 16, którzy są jeszcze małoletni, a żyją w rodzinach rodziców od lat bezrobotnych i na bazie socjalnych, mentalnych i kulturalnego statusu rodziny mają ograniczone szanse rozwoju. Już w wieku przedszkolnym nie zawsze uczęszczają do przedszkola co już pogarsza ich szanse sukcesu w świecie szkolnym i zawodowym.

LAK Berufshilfe e.V. buduje właśnie publiczną kampanię ze względu na to, że ministerstwo ogranicza i okraja projekty dla młodzieży, co utrudnia i zagraża przeżycie instytucjom użytku publicznego dla młodzieży.

W tego rodzaju konstelacjach rodzinnych rozwijają się czasami bardzo dramatyczne realia życia rodzinnego. To objawia się często unikaniem uczęszczania do szkoły a często ucieczkami z domu, życiem na ulicy, ponieważ rodzice nie są w stanie dać dzieciom potrzebnego wsparcia.

Szkoły czują się w takich przypadkach bezsilne, straszą w pierwszej kolejności rodziców zgłoszeniem sprawy do sądu, który pociągnie za sobą karę grzywny. Kolejnym krokiem jest włączenie do sprawy urzędników do spraw małoletnich, tak że kolejnym będzie pojawienie się w domu kuratorów i pracowników opieki społecznej, którzy mają za zadanie wydanie opinii o sytuacji. Jeśli chodzi o polepszenie warunków życia młodzieży i rodziny, a rodzice gotowi są do współpracy odwiedzania częściej szkoły, lub zadbanie o to by dziecko uczęszczało systematycznie. W sytuacji niepowodzenia mają za zadanie zadbanie o umieszczenie dziecka w domu opieki lub w domu dziecka, gdzie pod właściwą opieką będą mieć szansę na lepszy start w życiu. Dom dziecka jest wtedy odpowiedzialny za regularne uczęszczanie do szkoły i troszczy się o wypracowanie we współpracy z dzieckiem odpowiednich strategii, które samo uczy się wyznaczyć sobie cele w życiu, uczy się przejmowania odpowiedzialności za siebie w życiu. Przy czym ciągle stawia się na dalsze utrzymanie kontaktu a domem rodzinnym i możliwość włączenia rodziców do współpracy.

Młodzież w wieku 14 – 16 lat i starsze, która ma wymienione problemy w szkole i w domu, opuszczają często swoje domy ze względu na ciągłe konflikty i budują pewien rodzaj muru przeciw wszystkiemu, co dotyczy rodziców i dorosłych. Szkoła grozi jak już opisaliśmy rodzicom zgłoszeniem sprawy do sądu i uruchomieniem procedury administracyjnej. Taki stan rzeczy może być bardzo obciążający dla wszystkich zaangażowanych, i doprowadzić do ucieczki młodocianego z kręgu wpływów rodziny. Wejście on wtedy prędzej na drogę prowadzenia życia wagarowiczego. Życie bez oparcia w rodzinie bez stałego miejsca pobytu i braku oparcia. Rodzice często nie mają już siły walczyć o pobyt dziecka w domu, lub po prostu czują że sytuacja ich przerosła. Pojawiają się wtedy formy życia bezdomnego, gdyż również często „krąg przyjaciół“ zaczyna przed nim zamykać drzwi.

W ten proces angażuje się wtedy urząd do spraw młodzieży, aby zarządzić tymczasową opiekę dla młodocianego np. jak wyżej opisano, w ramach „opieki mieszkalnej“.

„Paris Juli 2011“

„ECKSTEIN“ zur TeilnehmerInnenauswahl
bei sozial benachteiligten Jugendlichen und Behinderten
für berufsbildende europäische Auslandsaufenthalte
unter besonderer Berücksichtigung eines
interkulturell-interreligiösen Ansatzes.

Istnieje „sieć“ różnych dróg, które mogą zabezpieczyć środki przeżycia dla młodocianych. Obok pieniędzy na kieszonkowe, które należą się każdemu dziecku z urzędu, włączający się urząd do spraw młodzieży i centrum pośrednictwa pracy, aby pomóc w środkach potrzebnych na utrzymanie i opłatę czynszu. Tak prosto jak to się opisuje niestety nie jest zawsze. Po rozmowie z opiekunką socjalną „opieki mieszkalnej“ otrzymuje młodociany wskazówki i bezpośrednie drogi jak wydostać się z kryzysowej sytuacji. Jednak rynek pracy rządzi się takimi prawami, że młodzież nie zdobywa od razu pracy, gdyż nie ma żadnych umiejętności ani kompetencji, zakręcają się więc w spirali zależności, z której nie ma wyjścia. Tak, że ciągle mamy doczynienia z młodymi bez szans na własnoręcznie kształowane życie.

Szczytowym punktem tej miernej kariery jest bezdomność, która w naszym regionie dotyczy jednak tylko dorosłych, a w mniejszym stopniu młodych ludzi, którzy chowają się i pojawiają tylko w swoich środowiskach.

Jednak daje się stwierdzić, że młodzież bez stałej pracy ma duże problemy, aby żyć autonomicznie, we własnym mieszkaniu, z samodzielnie wypracowanymi dochodami.

Wielu młodych, którzy uczestniczą w praktykach i projektach kształcenia zawodowego, boryka się z problemami rodzinnymi, które utrudniają życie. Wtedy z pomocą Urzędu Okręgu Hameln-Pyrmont mogą starać się o przydział mieszkania na konkretnych warunkach. Młodzież będzie znajdować się pod stałą opieką pracownika socjalnego. Koszty przejęte zostaną przez urząd.

W Hameln istnieje związek pod nazwą „opieki mieszkalnej“. Jest to ambulatoryjne miejsce doradcze z opieką pedagogiczną dla młodzieży i dorosłych.

Mają następującą ofertę:

- ❖ Wspomagają w załatwianiu spraw urzędowych
- ❖ Zapewniają środki do życia
- ❖ Sprawują opiekę przy wynajmie mieszkania
- ❖ Wprowadzają przygotowanie do prowadzenia gospodarstwa domowego i wyżywienia
- ❖ Wspomagają przy problemach dnia codziennego
- ❖ Wspomagają w przypadku uzależnień
- ❖ Pomagają w nawiązywaniu kontaktu z pracodawcami, szkołami, urzędami
- ❖ Doradzają w kształceniu, i wyborach projektów kształcenia

Wynajmują również mieszkania w których młodzi znajdują całodobową opiekę i pomoc w dniu codziennym.

Oferta mieszkaniowa jest względnie dobra i możliwa do zapłacenia, ponieważ istnieje wiele związków komunalnych oferujących je. Mogą się o nie starać wszyscy nie mający dostatecznego zaplecza finansowego.

Na koniec należy podkreślić, że warunki mieszkaniowe różnią się od siebie bardzo w różnych miastach. Czynsze w dużych miastach takich jak München, Frankfurt i Stuttgart są bardzo wysokie, w Berlinie przez liczne mieszkania we wschodniej części, których czynsze są do zapłacenia, jeśli nie chce się koniecznie mieć mieszkania w miejscu wyjątkowo atrakcyjnym.